

Disseny de projectes comunitaris contra l'odi: de la paraula a l'acció

DURADA: 20 hores

DATES: del 23 de setembre al 28 d'octubre

FORMAT: 4 sessions en format asíncron i 2 sessions en format sincrònic en línia

SESSIONS SÍNCRONES: dimecres, 23 de setembre i dimarts, 20 d'octubre, de
16.00 h a 18.00 h.

INTRODUCCIÓ

Aquesta formació pren especial rellevància davant l'augment de situacions de racisme i discriminació en diversos àmbits socials, educatius i comunitaris, així com la seva elevada infradenúncia. Informes recents apunten a la persistència de desigualtats estructurals que afecten especialment persones d'orígens diversos, i a la necessitat de reforçar les competències dels equips professionals per abordar aquestes realitats des d'una perspectiva interseccional i intercultural. Alhora, les polítiques públiques i els plans locals d'interculturalitat evidencien un moment clau per impulsar canvis metodològics i pràctics que afavoreixin la inclusió, la convivència i la igualtat d'oportunitats.

Aquesta formació asíncrona ofereix un espai flexible d'aprenentatge orientat a professionals de l'àmbit social, educatiu i comunitari, amb l'objectiu de revisar i millorar els seus projectes i intervencions. A partir de l'autodiagnosi i el treball sobre conceptes clau, es facilitaran eines per incorporar la perspectiva interseccional i intercultural, i per dissenyar propostes de prevenció del racisme i les discriminacions adaptades als seus contextos. El format asíncron permet adaptar el ritme de participació a les necessitats professionals, tot afavorint una reflexió aplicada i significativa.

FORMADORA

Celia Premat, col·legiada 6915. Especialista en dinàmiques comunitàries, diversitat i interculturalitat, conflicte i participació amb experiència al món de l'educació, la investigació aplicada a la planificació estratègica. Té un Màster

Euro-Latinoamericano en Educació Intercultural per la UNED i és Doctora en Comunicació Intercultural a l'UPF. Professora associada al departament d'Antropologia Social de la Universitat de Barcelona, professora consultora de l'assignatura de "Conflicte i Mediació" a la UOC i consultora i assessora en projectes comunitaris, joves, participació i diversitat.

OBJECTIUS

- Crear un espai i un context educatiu que doni suport a eliminar l'exclusió social en les actituds i les respostes a la diversitat racial, la classe social, l'etnicitat i la religió, el gènere i promogui la diversitat com un valor.
- Construir instruments i tallers per impulsar espais de relació i reconeixement de la diversitat, narratives pluriculturals i de prevenció de les violències i el racisme.
- Resignificar els conceptes relacionats al racisme, discriminacions i altres en els espais col·lectius.

METODOLOGIA

- Assolir els conceptes clau de cara a la transformació dels espais identitaris i relacionals.
- Impulsar accions preventives i transformatives per a la inclusió i participació.
- Construir eines metodològiques i instrumentals per treballar i prevenir el racisme i els discursos d'odi.
- Construir una autodiagnòsis de les dinàmiques en els territoris i la construcció de propostes educatives, participatives i comunitàries.

CONTINGUTS

- Diversitat com a realitat i valor.
- Estereotips, etiquetes i posicionaments excloents.
- Migració i identitat.
- Ètica de la resistència: recursos individuals i col·lectius per superar racisme i exclusió.
- Educació per a la convivència i inclusió.

- Gestió positiva de conflictes i cultura de pau.
- Contextos de racisme, violència i polarització exigeixen noves estratègies.
- Rol de l'educació social: generar espais de reflexió, diàleg i intervenció comunitària.

Sessions

Setmana 1: Context social, diversitat/alteritat i exclusió en un context comunitari (inici)

Introducció a la formació, a la plataforma i al funcionament del curs. Aproximació als conceptes clau sobre interculturalitat, interseccionalitat i antiracisme, situant-los en el context actual i en la pràctica professional. Es treballarà el marc teòric, la contextualització a partir de les experiències dels i les participants i la incorporació d'eixos de treball, així com una primera aproximació al diagnòstic social. Inclou dinàmiques d'autoconeixement i un primer mapeig de projectes i realitats territorials.

Setmanes 2 i 3: Eines conceptuais i reflexió crítica per a la intervenció (seguiment)

Aprofundiment en els eixos centrals del curs mitjançant lectures i visionat de materials audiovisuals. Es promou la reflexió individual per integrar conceptes clau i vincular-los amb la pròpia pràctica professional, fomentant una mirada crítica sobre les desigualtats, el racisme i les discriminacions en els contextos d'intervenció.

Setmanes 3 i 4: Observació i diagnòstic en contextos professionals (aplicació)

Desenvolupament d'eines pràctiques per a l'anàlisi de la realitat. Es treballarà l'observació d'un espai o context d'intervenció, i l'elaboració d'una diagnosi que permeti identificar necessitats, problemàtiques i oportunitats des d'una perspectiva intercultural i interseccional.

Setmana 4: Metodologies i bones pràctiques en interculturalitat (aprofundiment)

Coneixement i anàlisi d'experiències i bones pràctiques en l'àmbit de la interculturalitat. Revisió de metodologies d'intervenció i aplicació pràctica a

través d'exercicis guiats que ajudin a traslladar els aprenentatges als contextos professionals dels participants.

Setmana 5: Disseny de propostes d'intervenció (desenvolupament)

Elaboració d'una proposta d'intervenció pròpia, incorporant-hi els continguts treballats al llarg de la formació. Es facilitarà un guió per estructurar accions orientades a la prevenció del racisme i les discriminacions, amb una mirada aplicada als serveis, equips i territoris.

Setmana 6: Presentació, retorn i tancament (final)

Espai de presentació dels projectes elaborats, amb retorn col·lectiu i propostes de millora. Dinàmica participativa per avaluar l'impacte de les accions interculturals en els diferents contextos professionals i tancament de la formació amb una valoració global del procés d'aprenentatge.

Conceptes clau a treballar

- Interculturalitat: convivència, reconeixement i gestió positiva de la diversitat.
- Interseccionalitat: anàlisi de desigualtats i eixos de discriminació.
- Antiracisme: enfocament crític, polític i ètic davant del racisme estructural.
- Participació comunitària: horitzontalitat, inclusió i corresponsabilitat.
- Sostenibilitat i innovació social: impacte i transformació a llarg termini.

PLANIFICACIÓ DE LA FORMACIÓ

SETMANA	DIES	ACTIVITAT	TEMÀTICA	HORES
SETMANA 1	23/09	Benvinguda inicial: presentació de la formació i la docent. Iniciació a la plataforma i a l'esquema de la formació.		0,25h
	23/09	Marc teòric i conceptual	Iniciació a la temàtica i als conceptes clau de context. Contextualització a partir dels i les professionals que participen en la formació. Incorporació d'eixos de treball Diagnòstic social	2h
	23/09	Dinàmica grupal d'autoconeixement	Dinàmiques grupals	0,40h
	23/09	Mapeig de projectes i	Mapejar i detectar els projectes enllaçats amb les temàtiques i metodologies de treball	1h

		temàtiques en els diversos territoris		
	23/09	Fòrum	Espai de dubtes (es poden fer preguntes i revisar les respostes que es fan a la resta de participants)	0,15h
SETMANA 2	28/09 al 02/10	Lectura	S'incorporen dues lectures bàsiques i troncal sobre els eixos de treball del curs: interculturalitat, interseccionalitat i antiracisme	1,30 h
	28/09 al 02/10	Vídeos	Visionat de dues conferències sobre la temàtica esmentada	1 h
	28/09 al 02/10	Activitat: exercici individual (autocorrecció)	Redacta una reflexió articulant els següents conceptes clau	1,15h
	28/09 al 02/10	Fòrum	Espai de dubtes (es poden fer preguntes i revisar les respostes que es fan a la resta de participants)	0,15h
SETMANA 3	5/10 al 9/10	Lectura	Sobre realització observació i diagnòstic d'una problemàtica a intervenir	0,15h
	5/10 al 9/10	Activitat: exercici individual (per practicar, no hi ha autocorrecció)	Realitzar una observació d'un espai de treball a intervenir, fer un diari de camp i elaborar un document (segons indicacions) sobre la diagnosi realitzada.	2,30h
	5/10 al 9/10	Fòrum	Espai de dubtes (es poden fer preguntes i revisar les respostes que es fan a la resta de participants)	0,15h
SETMANA 4	12/10 al 16/10	Vídeos	Visionar una de les tres experiències o bones pràctiques sobre interculturalitat	0,45h
	12/10 al 16/10	Lectura	Consultar els materials sobre les metodologies a emprar	0,25h
	12/10 al 16/10	Activitat: exercici individual (per practicar, no hi ha autocorrecció)	Respondre a les preguntes que es proposen en el guió	0,50h
	12/10 al 16/10	Fòrum	Espai de dubtes (es poden fer preguntes i revisar les respostes que es fan a la resta de participants)	0,15h
SETMANA 5	19/10 al 23/10	Lectura	Consultar les lectures de consulta de tota l'assignatura	0,30h
	19/10 al 23/10	Activitat: exercici individual (per practicar, no hi ha autocorrecció)	Elaborar una proposta d'intervenció seguint el guió que es proposa i preparar una presentació	5h
	19/10 al 23/10	Fòrum/Xat	Espai de dubtes (es poden fer preguntes i revisar les respostes que es fan a la resta de participants) / hora determinada	0.30h
SETMANA 6	28/10	Presentacions	Es realitzaran les presentacions dels diferents projectes i avaluarem i treballarem la millora de la metodologia i la construcció del projecte.	2h
	28/10	Dinàmica participativa	Avaluarem l'impacte de les accions interculturals en el territori (equipament/servei, etc.)	1,45h
	28/10	Tancament de la formació		0,15h
TOTAL				20h